

Adriana Pena

- **Educație și formare:** studii universitare de licență, Facultatea de Drept, Universitatea București.
- **Experiență profesională:** avocat în Baroul București (2003-prezent), director editorial al publicațiilor *Săptămâna Juridică* și *Revista de Jurisprudență Europeană* (2009-prezent).
- **Activitate de cercetare științifică:** *Buna-credință – Repere teoretice și jurisprudență annotată*, Ed. Hamangiu, București, 2019; *Cheltuielile de judecată în procesul civil*, ed. I, Ed. Hamangiu, București, 2018; *Clauzele abuzive în contractele de credit*, Ed. Hamangiu, București, 2017; *Exproprierea. Aspecte teoretice și jurisprudență* (coautor Roxana Paliță), Ed. Nomina Lex, București, 2010; *Taxele de timbru și timbrul judiciar. Legislație și jurisprudență* (coautor Roxana Paliță), Ed. Nomina Lex, București, 2010; *Accesiunea imobiliară și uzucapiunea. Practică judiciară*, ed. a IV-a, Ed. C.H. Beck, București, 2009; *Evacuarea. Practică judiciară*, Ed. Wolters Kluwer, București, 2008; *Recursuri în interesul legii. Decizii de admitere* (coautor Luciana Mera), Ed. C.H. Beck, București, 2008; *Somația de plată. Practică judiciară*, ed. a II-a, Ed. C.H. Beck, București, 2008; *Garantarea obligațiilor. Practică judiciară*, Ed. All Beck, București, 2006; *Cheltuielile de judecată în procesul civil*, ed. a II-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2022; *Ordonanța președințială*, Ed. Universul Juridic, București, 2022; *Accesiunea imobiliară artificială*, Ed. Universul Juridic, București, 2022; *Uzucapiunea*, Ed. Universul Juridic, București, 2022; *Impreviziunea în contractul de credit bancar*, Ed. Universul Juridic, București, 2022.

Adriana Pena

TAXELE JUDICIARE DE TIMBRU

Universul Juridic
București
-2023-

Cuprins

1. Taxă judiciară de timbru. Cereri accesorii formulate în proces, de acordare a cheltuielilor de judecată.....	9
2. Litigiu scutit de plata taxei judiciare de timbru. Cerere de strămutare. Timbrare	11
3. Condițiile în care instituțiile publice beneficiază de scutiri de taxă de timbru	12
4. Contract de cesiune (de acțiuni) fără plată. Cerere de reexaminare a taxei judiciare de timbru. Caracterul definitiv al încheierii de respingere a cererii. Efecte	14
5. Litigiu de muncă. Cerere de recuzare. Imposibilitatea extinderii beneficiului scutirii de la plata taxei de timbru și în cazul incidentelor procedurale	23
6. Admiterea excepției netimbrării după dispunerea repetată, sub diverse motive, a amânării pronunțării/judecării peste limitele legale premise. Nelegalitate	27
7. Efectuarea plății taxei judiciare de timbru la sediul secundar al societății. Consecințe	32
8. Apel. Anularea apelului ca insuficient timbrat. Condiții și efecte în raport cu dispozițiile art. 470 alin. (3) C. pr. civ.	36
9. Contract de credit bancar. Clauze abuzive. Apel. Stabilirea cuantumului taxei de timbru pentru fazele procesuale anterioare. Recalificarea acțiunii cu încălcarea principiului contradictorialității, a dreptului la apărare și a principiului disponibilității	39
10. Recurs formulat de administratorul special al societății aflate în procedura prevăzută de Legea nr. 85/2014. Obligația achitării taxei judiciare de timbru. Neincidența dispozițiilor art. 115 din Legea nr. 85/2014	47
11. Acțiune în prestație tabulară. Anteccontract de vânzare-cumpărare. Acte juridice succesive. Înscrierea dreptului de proprietate în cartea funciară. Excepția netimbrării. Lipsa calității procesuale pasive. Excepția inadmisibilității. Calificarea juridică a cererii de chemare în judecată. Caracterul timbrabil al acțiunii. Cerere de reexaminare. Ajutor public judiciar	49

12. Contract de vânzare-cumpărare. Nulitate absolută. Taxă de timbru. Cerere de reexaminare. Încheiere de respingere a cererii de reexaminare a modului de stabilire a taxei de timbru. Inadmisibilitate.....	63
13. Despăgubiri. Stabilirea cuantumului taxei judiciare de timbru prin raportare la calificarea obiectului cererii deduse judecătii. Excepția necompetenței funcționale. Secție specializată. Tardivitate. Taxă de timbru.....	71
14. Persoană aflată în executarea unei pedepse privative de libertate într-un centru de detenție. Încălcarea dreptului la asistență medicală. Despăgubiri. Taxă de timbru. Ajutor public judiciar. Cheltuieli de judecată.....	82
15. Persoană aflată în stare de detenție. Anularea cererii de apel pentru lipsa semnăturii. Transmiterea dovezii achitării taxei de timbru aferentă căii de atac. Manifestare neechivocă a părții de a-și însuși cererea de apel. Sancțiune disproporționată. Vătămare procesuală. Atingere adusă dreptului de acces la o instanță.....	88
16. Acțiune pentru obligarea la plata unei rente anuale pentru suprafețele de teren ocupate de două conducte de transport produse petroliere. Apel incident. Taxă de timbru.....	94
17. Contestație în anulare. Cazul prevăzut de art. 503 alin. (2) pct. 2 C. pr. civ. Taxă de timbru. Cerere de reexaminare. Greșeală de judecată.....	99
18. Recuzare. Anularea cererii ca netimbrată. Persoană aflată într-un centru de detenție. Ajutor public judiciar. Dreptul la un proces echitabil.....	102
19. Anularea apelului ca insuficient timbrat. Plată prin virament bancar sau on-line.....	105
20. Despăgubiri aferente lipsei de folosință a terenului. Diferența între valoarea pentru care s-a timbrat și valoarea rezultată din expertiza judiciară. Limitele investiției instanței.....	114
21. Achitarea taxei de timbru ulterior primului termen de judecată. Anularea apelului ca netimbrat. Nelegalitate. Încălcarea dreptului de acces la justiție.....	119

22. Persoană juridică aflată în procedura reorganizării judiciare. Taxă de timbru. Drept de creanță. Administrator judiciar.....	127
23. Cerere de repunere pe rol. Anularea cererii ca netimbrată. Consecințe din perspectiva dispozițiilor art. 417 C. pr. civ.....	129
24. Cerere de recuzare anulată ca netimbrată. Consecințe în raport cu dispozițiile art. 47 alin. (3) și (4) C. pr. civ.....	134
25. Cererile de repunere pe rol, neurmte de repunerea efectivă pe rol și lipsite de intenția continuării judecătii prin neformularea unei cereri de judecată în lipsă și neachitarea în termenul legal a taxei judiciare de timbru corespunzătoare. Perimare.....	137
26. Persoană juridică aflată în procedura reorganizării judiciare. Scutire de la plata taxei de timbru. Încetarea beneficiului la momentul închiderii procedurii insolvenței.....	142
27. Contestație în anulare. Greșeală materială. Cerere de amânare a judecării cauzei prin care contestatorul a susținut că a atacat încheierea din camera de consiliu prin care s-a respins cererea de acordare a ajutorului public judiciar.....	146
28. Anularea cererii de chemare în judecată ca nelegal timbrată. Termen nerezonabil acordat părții cu domiciliul într-un alt stat pentru a complini diferența taxei judiciare de timbru datorate. Încălcarea dreptului de acces la o instanță.....	150
29. Recuzare anulată ca netimbrată. Recurs prematur.....	154
30. Cerere de recuzare a unui judecător, nesusținută. Restituirea taxei de timbru.....	156
31. Taxă judiciară de timbru. Decizie în interesul legii. Dezlegarea dată problemelor de drept. Obligativitate în condițiile abrogării normei legale interpretate.....	159
32. Taxă judiciară de timbru. Căi de atac.....	161
33. Determinarea cuantumului taxelor judiciare de timbru. Reexaminare. Puterea lucrului judecat. Legalitatea căilor de atac. Principiu constituțional.....	164
34. Recurs exercitat în ceea ce privește cheltuielile de judecată. Caracter netimbrabil.....	170

35. Cerere de chemare în judecată anulată ca netimbrată. Imposibilitatea suprapunerii remediilor procesuale reglementate de art. 200 C. pr. civ. și art. 39 din O.U.G. nr. 80/2013 172
36. Dovada achitării taxei de timbru. Depunerea chitanței în original 176
37. Acțiune în revendicare a unui imobil aflat în proprietatea unei persoane fizice la data intrării în vigoare a legii speciale de reparație. Prioritatea soluționării excepției de netimbrare în raport cu cererea de aderare la apel..... 178
38. Inadmisibilitatea solicitării de suspendare a executării unei hotărâri prin care s-a anulat o cerere ca netimbrată 202
39. Taxă judiciară de timbru. Achitare în sistem on-line 203

1. Taxă judiciară de timbru. Cereri accesorii formulate în proces, de acordare a cheltuielilor de judecată

O.U.G. nr. 80/2013, art. 23, art. 28

Taxa de timbru în apel – declarat împotriva unei hotărâri prin care pârâta a fost obligată să plătească reclamantului o anumită sumă de bani și cheltuieli de judecată – se stabilește avându-se în vedere capătul principal de cerere, nu și cheltuielile de judecată.

*CAB, s. a VI-a civ., încheierea nr. 81 din 24 iunie 2022
(www.rejust.ro)*

Apelanta-pârâtă X. SRL a solicitat să se revină asupra valorii taxei judiciare de timbru în quantum de 3.896 lei, stabilită prin adresa din data de 30 mai 2022, și să se stabilească o taxă judiciară de timbru în quantum de 3.769,55 lei.

În motivarea cererii, apelanta-pârâtă a învederat că obiectul apelului vizează pretențiile deduse judecătii prin cererea principală, astfel cum au fost determinate prin raportul de expertiză tehnică efectuat în cauză, prin hotărârea atacată fiind obligată la plata daunelor de 393.411 lei. A menționat că, aplicând dispozițiile art. 3 și 23 din O.U.G. nr. 80/2013 la valoarea obiectului apelului, rezultă o taxă judiciară de timbru în quantum de 3.769,55 lei, iar nu de 3.896 lei.

În drept, cererea a fost întemeiată pe dispozițiile art. 39 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013.

Analizând înscrisurile aflate la dosar în vederea soluționării cererii de reexaminare, Curtea constată:

Potrivit art. 31 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013, determinarea cuantumului taxelor judiciare de timbru pentru acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești se face de către instanța de judecată.

Art. 39 alin. (1) și (2) din O.U.G. nr. 80/2013 prevede că împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru, reclamantul poate face cerere de reexaminare, la aceeași instanță, în termen de 3 zile de la data

comunicării taxei datorate, iar cererea se soluționează în camera de consiliu de un alt complet, fără citarea părților, prin încheiere definitivă.

Prin Rezoluția din data de 30 mai 2022, președintele completului investit cu soluționarea apelului declarat de apelanta-pârâtă X. SRL a stabilit obligația acesteia de a achita taxa de timbru în cuantum de 3.896 lei. Această obligație a fost comunicată apelantei-pârâte prin adresa din data de 30 mai 2022, conform procesului-verbal de înmânare din data de 2 iunie 2022, astfel încât cererea de reexaminare trimisă prin poștă în data de 6 iunie 2022 a fost formulată cu respectarea termenului de 3 zile prevăzut de art. 39 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013.

Cu privire la stabilirea taxei judiciare de timbru aferente cererii de apel, Curtea reține că, potrivit art. 23 alin. (1) lit. b) din O.U.G. nr. 80/2013, cererile pentru exercitarea apelului împotriva hotărârilor judecătorești se taxează cu taxa datorată la suma contestată, în cazul cererilor și acțiunilor evaluabile în bani, dar nu mai puțin de 20 lei.

Prin apelul declarat în prezenta cauză, apelanta-pârâtă a solicitat modificarea în tot a sentinței civile nr. 00 din data de 8 octombrie 2021, pronunțată de Tribunalul București, în sensul respingerii cererii de chemare în judecată ca nefondată.

Având în vedere că prin hotărârea atacată pârâta X. SRL a fost obligată să plătească reclamantului suma de 393.411 lei, reprezentând daune interese și cheltuieli de judecată în cuantum de 16.739,11 lei, valoarea contestată este reprezentată de valoarea obligației de plată, astfel cum a fost stabilită în sarcina apelantei ca urmare a admiterii capătului principal de cerere, iar nu de valoarea inițială indicată de reclamant prin cererea de chemare în judecată.

La stabilirea valorii contestate în apel nu se au în vedere cheltuielile de judecată la plata cărora a fost obligată pârâta, nefiind supuse taxei judiciare de timbru căile de atac atunci când acestea vizează soluțiile pronunțate de instanțele anterioare asupra cererii accesorii formulate în proces de părți, de acordare a cheltuielilor de judecată, conform art. 28 din O.U.G. nr. 80/2013.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. f) din O.U.G. nr. 80/2013, taxa judiciară de timbru calculată la suma contestată de 393.411 lei este de 6.105 lei + 1% din 143.411 lei, respectiv 7.539,11 lei. În consecință, în conformitate cu art. 23 alin. (1) lit. b) raportat la art. 3 alin. (1) lit. f) din

O.U.G. nr. 80/2013, cererea pentru exercitarea apelului declarat este în cuantum de 50% din 7.539,11 lei, respectiv 3.769,55 lei, astfel cum în mod corect s-a susținut prin cererea de reexaminare a taxei judiciare de timbru.

Pentru aceste considerente, Curtea va admite cererea de reexaminare a taxei judiciare de timbru și va constata că taxa judiciară de timbru datorată de apelanta-pârâtă X. SRL este în cuantum de 3.769,55 lei.

2. Litigiu scutit de plata taxei judiciare de timbru. Cerere de strămutare. Timbrare

O.U.G. nr. 80/2013, art. 1 alin. (1)

Cererea de strămutare trebuie timbrată, indiferent dacă dosarul a cărui strămutare se solicită este scutit de taxă de timbru.

*C. Ap. Cluj, s. I civ., încheierea din 17 iunie 2022
(www.rejust.ro)*

În speță, petentul a solicitat reexaminarea taxei judiciare de timbru stabilită pentru cererea de strămutare ce face obiectul dosarului nr. 00/33/2022* al Curții de Apel Cluj.

În motivare, petentul a arătat că cererea sa este scutită de plata taxei judiciare de timbru, deoarece litigiul este unul în materia Legii nr. 18/1991 și a Legii nr. 10/2001, care este scutit de plata taxei judiciare de timbru.

Analizând cererea de reexaminare, Curtea reține următoarele:

În vederea soluționării cererii de strămutare formulată în dosarul civil nr. 00/33/2022, instanța a stabilit în sarcina petentului obligația achitării unei taxe judiciare de timbru în cuantum de 100 lei.

Curtea reține că strămutarea reprezintă o instituție procesuală prin intermediul căreia, în situațiile strict determinate de lege și în scopul asigurării imparțialității depline a actului de justiție, se poate transfera judecata unui litigiu de la instanța competentă la o altă instanță de același grad.

Având în vedere natura juridică, scopul și finalitatea acestei instituții, rezultă că în cadrul strămutării nu sunt dezbătute aspecte legate de fondul cauzei, taxa judiciară de timbru fiind stabilită independent de natura pricinii în raport de care s-a formulat o atare solicitare. Or, potrivit art. 1 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013, acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești sunt supuse taxelor judiciare de timbru, iar conform art. 9 lit. b) din același act normativ, cererile de strămutare în materie civilă se timbrează cu suma de 100 lei.

Așadar, contrar argumentelor petentului formulate în cadrul cererii de reexaminare, împrejurarea că dosarul a cărui strămutare se solicită are ca obiect un litigiu de fond funciar, scutit de la plata taxei judiciare de timbru potrivit legii, nu are nicio relevanță în cadrul soluționării unei cereri de strămutare pentru care legiuitorul prevede o taxă de timbru distinctă, specifică unui asemenea incident procedural.

Drept urmare, Curtea va respinge ca neîntemeiată cererea de reexaminare.

3. Condițiile în care instituțiile publice beneficiază de scutiri de taxă de timbru

O.U.G. nr. 80/2013, art. 30 alin. (1)

Instituțiile publice, pentru a beneficia de scutirea de la plata taxei de timbru, trebuie să îndeplinească și condiția ca „acțiunile și cererile, inclusiv căile de atac formulate”, să aibă „ca obiect venituri publice”. În speță, Curtea a constatat că recurentul-pârât Inspectoratul de Poliție Județean a solicitat reexaminarea modului de stabilire a taxei judiciare de timbru de 100 de lei, obiectul cererii fiind solicitarea acestuia de anulare a unei măsuri de retragere a unui atestat profesional de agent de securitate. Cauza neavând ca obiect venituri publice, nu sunt aplicabile dispozițiile menționate.

C. Ap. Bacău, s. cont. adm. și fisc., încheierea din 18 mai 2022
(www.rejust.ro)

Prin cererea înregistrată pe rolul acestei instanțe la data de 11 mai 2022 recurentul-pârât Inspectoratul de Poliție Județean a solicitat reexaminarea modului de stabilire a taxei judiciare de timbru de 100 de lei, prin rezoluția judecătorului din data de 4 mai 2022.

În motivarea acestei cereri, s-au invocat dispozițiile art. 1 și 22 alin. (1) din O.U.G. nr. 30/2007 și Deciziile Curții Constituționale nr. 118/2014 și nr. 373/2003.

Analizând cererea de reexaminare, Curtea constată că aceasta este nefondată pentru următoarele considerente:

Conform art. 30 din O.U.G. nr. 80/2013: „(1) Sunt scutite de taxa judiciară de timbru acțiunile și cererile, inclusiv căile de atac formulate, potrivit legii, de Senat, Camera Deputaților, Președinția României, Guvernul României, Curtea Constituțională, Curtea de Conturi, Consiliul Legislativ, Avocatul Poporului, de Ministerul Public și de Ministerul Finanțelor Publice, indiferent de obiectul acestora, precum și cele formulate de alte instituții publice, indiferent de calitatea procesuală a acestora, când au ca obiect venituri publice. (2) În înțelesul prezentei ordonanțe de urgență, în categoria venituri publice se includ: veniturile bugetului de stat, bugetului asigurărilor sociale de stat, bugetelor locale, bugetelor fondurilor speciale, inclusiv ale bugetului Fondului de asigurări sociale de sănătate, bugetului Trezoreriei Statului, veniturile din rambursări de credite externe și din dobânzi și comisioane derulate prin Trezoreria Statului, precum și veniturile bugetelor instituțiilor publice finanțate integral sau parțial din bugetul de stat, bugetele locale, bugetul asigurărilor sociale de stat și bugetele fondurilor speciale, după caz, veniturile bugetului fondurilor provenite din credite externe contractate ori garantate de stat și ale căror rambursare, dobânzi și alte costuri se asigură din fonduri publice, precum și veniturile bugetului fondurilor externe nerambursabile.”

Recurentul-pârât Inspectoratul de Poliție Județean apreciază că este scutit de la plata taxei de timbru, prin încadrarea în categoria „instituții publice” și având în vedere că este finanțat din venituri publice, conform dispozițiilor art. 1 și 22 alin. (1) din O.U.G. nr. 30/2007.

Este corectă susținerea recurentului potrivit cu care se încadrează în sintagma „instituții publice”, însă, pentru a beneficia de scutirea de la plata taxei de timbru, art. 30 alin. (1) din O.U.G. nr. 80/2013 impune și

condiția ca „acțiunile și cererile, inclusiv căile de atac formulate”, să aibă „ca obiect venituri publice”.

Obiectul cererii introductive de instanță îl constituie, însă, solicitarea reclamantului de anulare a unei măsuri de retragere a unui atestat profesional de agent de securitate.

Prin urmare, prezenta cauză nu are ca obiect venituri publice, astfel că nu se poate vorbi despre incidența dispozițiilor art. 30 din O.U.G. nr. 80/2013, taxa de timbru de 100 de lei fiind în mod corect stabilită în baza dispozițiilor art. 24 alin. (2) din același act normativ.

4. Contract de cesiune (de acțiuni) fără plată. Cerere de reexaminare a taxei judiciare de timbru. Caracterul definitiv al încheierii de respingere a cererii. Efecte

*O.U.G. nr. 80/2013, art. 31 alin. (2), art. 36 alin. (1), art. 38
C. pr. civ., art. 98 alin. (3)*

În cazul în care cererea de reexaminare a taxei judiciare de timbru formulată de reclamant a fost respinsă, încheierea de respingere dobândind caracter definitiv, este legală soluția instanței de respingere a excepției insuficienței timbrării a cererii de chemare în judecată invocată de pârât, întrucât nu se poate ignora efectul acestei încheieri în ceea ce privește cuantumul taxei judiciare de timbru.

*ICCJ, s. a II-a civ., dec. nr. 2330 din 4 noiembrie 2021
(www.iccj.ro)*

Prin cererea de chemare în judecată, înregistrată pe rolul Tribunalului Maramureș, secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, sub nr. x/100/2019, reclamantul A. a chemat în judecată pe pârâții SC B. SRL, C. și D., solicitând instanței ca prin sentința ce o va pronunța să o oblige pe pârâtă, în principal, să încheie cu reclamantul un contract de cesiune fără plată, pentru acțiunile care le deține la SC E. SA, iar, în

subsidiar, să pronunțe o hotărâre care să țină loc de contract de cesiune a acțiunilor pe care SC B. SRL le deține la SC E. SA.

Prima instanță a stabilit în sarcina reclamantului obligația de a achita suma de 61.187,77 lei, cu titlu de taxă judiciară de timbru. Cererea de ajutor public judiciar formulată de reclamant a fost respinsă prin încheierea pronunțată în Camera de Consiliu din 3 septembrie 2019. Cererea de reexaminare formulată de reclamant împotriva acestei încheieri a fost admisă prin încheierea nr. 1411 din 15 noiembrie 2019 și s-a dispus eşalonarea taxei de timbru în 19 rate a câte 3.060 lei și ultima rată de 3.047,77 lei, achitate începând cu luna noiembrie 2019.

Pârâta SC B. SRL a depus la dosarul cauzei o întâmpinare prin care a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată, dar și cerere reconvențională prin care a solicitat, în principal, constatarea nulității absolute a contractului de asociere autentificat de BNP F., sub nr. 242 din 4 martie 2019, iar în subsidiar, anularea contractului de asociere.

Prin cererea reconvențională, pârâta SC B. SRL a solicitat introducerea în cauză, în calitate de pârâți, a numiților G., H. și I.

Prin încheierea civilă din 1 iulie 2020, pronunțată de Tribunalul Maramureș în dosarul nr. x/100/2019, s-a respins excepția insuficienței timbrării a cererii de chemare în judecată.

Prin sentința civilă nr. 1181 din 4 noiembrie 2020, pronunțată de Tribunalul Maramureș în dosarul nr. x/100/2019, s-a respins excepția lipsei calității procesuale pasive invocate de pârâtul-reconvențional H.

S-a admis acțiunea civilă formulată și precizată de reclamantul A. în contradictoriu cu pârâta SC B. SRL, pârâta SC B. SRL fiind obligată la încheierea cu reclamantul a contractului de cesiune fără plată a acțiunilor pe care pârâta le deține la SC E. SA, în caz contrar, prezenta hotărâre ținând loc de act de cesiune a părților sociale.

S-a respins cererea reconvențională formulată de SC B. SRL în contradictoriu cu pârâții reconvenționali A., G., H. și I.

Pârâta SC B. SRL a fost obligată să plătească reclamantului A. suma de 61.187,77 lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

Împotriva încheierii de ședință din data de 1 iulie 2020, pronunțată de Tribunalul Maramureș în dosarul nr. x/100/2019, B. SRL a formulat apel, solicitând, în principal, anularea sentinței apelate și trimiterea cauzei